

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видане Стіваршишеня "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

РЕДАКЦІЙНИЙ ОГЛЯД ВАЖЛИВИХ ПОДІЙ.

ПО КОНФЕРЕНЦІЇ УКР. СЕКЦІЇ КОМ. ПАРТІЇ КАНАДИ.

Конференція Української Секції Комуністичної Партії Канади, що відбулася минулого місяця зараз по загальнопартійній конвенції в Торонто, поставила весті енергичну організаційну і пропагандову працю, сконцентрувавши увагу на скріпленні рядів членства Секції і поширення її впливу як найдалі серед українських робітників та фермерів. Конференція, агідно з рішенням конвенції Робітничої Партії Канади що до зміни назви на Комуністичну Партію Канади, з гордістю прийняла нову назву як — Українська Секція Комуністичної Партії Канади.

Підсумки діяльності Секції за минулий рік вказали вдоволюючі успіхи, хоч при більших стараннях всего членства вони могли б бути далекі крапці. Загальне число членів Секції не зросло але й не зменшилось. Досить значне число членів вправді вийшло з Канади, головню до Злуч. Держав, але їхні місця вповнили нові члени. Організаційна робота і пропаганда велася відділами Секції не зовсім регулярно і не систематично. Деякі рішення конференції Секції з минулого року виконані не всіма відділами, головню відносно приналежності членства Секції до трейд-юніів, оснующия відділів Робітничого Запозомого Товариства, регулярного здавання звітів то-що.

На всі ці недоліки конференція звернула свою увагу і є надія, що в майбутньому вони будуть виповнені. За це таким справам, як, наприклад, допомога робітничій пресі, протестатійні мітинги проти польсько-шляхетського і румунсько-богачеського терору, за одним-двома малими винятками, всі відділи дали повну підтримку.

Щоб вквіткити і оживити організаційну працю та пропаганду, конференція рішила притримуватися того поділу Канади на округи і піктури, який визначила партійна конвенція і поштованювати відповідно до цього поділу організаторів. Конференція видала від себе заклик в справі майської кампанії в користь нашої преси. Постановила також, щоб в слідууючому році всі відділи У.С. К.П.К. звернули пильну увагу на політичну освіту свого членства.

Від конференції вилано привітти до Комінтерну, Комуністичної Партії України, В.У.Ц.В.К., і Комуністичної Партії Західної України.

Бюро Секції рішило конференцію перенести до Торонто, де є осідок Центрального Екзекутивного Комітету Комуністичної Партії Канади, щоб воно могло бути завжди в тісному контакті з Ц.В.К. та щоб легше і скорше можна було погоджувати всі загальнопартійні справи. Щоб наладити роботу Бюро як слід, конференція рішило, аби воно мало сталого платного секретаря, який має весь свій час праці посвятити партійним справам.

Є надія, що після цієї конференції праця в У.С. К.П.К. піде живішим темпом і Секція сповнить вложені на нею К.П.К. обов'язки та надії і стане на належній височині провідника українських трудових мас в Канаді.

КАНАДІЙСЬКІ РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО І РУМУНСЬКОГО ТЕРОРУ.

Устроєні українським робітництвом і фермерством в Канаді мітинги протесту проти терору над українським населенням західних українських земель під шляхетською Польщею і богачеською Румунією відбилися ехом серед тутешніх організованих робітників. Вони зацікавилися і познайомилися з долею наших катованих братів і підняли свій голос протесту проти цих злощасних і терору, які панують на окупованих Польщею і Румунією українських землях.

На конвенції Альбертської Секції Канадської Партії Праці наші товариші підняли цю справу і після вислухання докладу про неї, делегати, яких було около сотки, одголосно ухвалили обширну резолюцію протесту, побудіну до цієї, яку предсдавало Бюро У.С. Р.П.К.

Конвенція Робітничої Партії Канади (тепер Комуністична Партія Канади) також заговорила про цю справу і одголосно ухвалила подібну резолюцію протесту.

Так поступав класово свідоме робітництво, обєднане міжнародною солідарністю. Для нього неволя і муки наших рідних братів і товаришів, селян і робітників західних українських земель, все одно, що свої власні і воно стає в обороні своїх класових товаришів. І чи-ж не бжкчі для поневоленого українського селянина та робітника західної України англійські робітники, чим українські панн та підданки? Англійські класово свідомі робітники вставть в їхній ббороні, а українські панн та підданки мовчать або ще й глузують собі та вислуговуються катам українських трудових мас.

КИТАЙЦІ НАГАДАЛИ ЯПОНЦЯМ СВОЮ КРИВДУ.

Ухвалені в Злучених Державах імїграційний закон, що виключає японську імїграцію, кравив Японців до живого.

Ще були в них надії, що президент цього закону не підпише, але й ці надії, як видно, згудли. В політичних кругах в Злуч. Державах уважають, що президент цей закон потвердить.

Всакі надії в Токіо на зміну цього закону розвіяв різкий виступ сенатора Рїда з Пенсильвенії, котрий заявив, що кожний сенатор уважає вирішення цього питання остаточноим.

І саме в той час, як Японці почали щироосердечно лаяти Американців за їх небагратерське відношення до недавніх своїх притачів в світовій війні, Китайці нагадали їм, що й вони не крадуть в споми відношення до Китайців.

Річ в тім, що Японці не впускають китайських імїгрантів до Японії і Китайці найшли тенер добру нагоду пригадати Японцям про їхнє небагратерське відношення до своїх таки близьких сусідів. Китайці збиралися устроїти в Токіо демонстрацію проти японської імїграційної проти-китайської політики, але китайський амбасадор вприсов не робити бешкету. В японській мові може й немає послоніви: "не роби другому, що тобі не миле". А було-б добре, щоб Японці її знали.

СТУДЕНТИ ВЧАТЬСЯ ВІД РОБІТНИКІВ.

В Милікен каледжі, в Декатор, Іл., Злуч. Держ., були два учителі, що часом перед учениками ардажували свої поступові погляди на світ та на громадські справи. Розуміється такі учители в буржуазних інституціях "освіти" непожадані і їх усунено.

Та ба, коли це не подобалося студентам згаданого каледжа, які, як видно, вчили собі в голову, що в буржуазній школі можна вчити навіть поступовим учителям. І ці "ліпсути" шкільна молодь вийшла в суботу на страйк.

Чи міг-би хто про таке подумати в американській школі? Саме слово "страйк" страшне, а дійсний вчинок, та ще й для шкільної молоді, це просто нечуване. І що їх не переконувала "шкільна влада", не помогло. Студенти обстоють при своїх домаганях, щоб повернути назад суспендованих учителів і дати школі академічну свободу.

Навчилися чи заразилися від організованих робітників? Сяк чи так, але є вигляди на те, що вони страйк виграють, бо "страйкерів" є всіх чотирьох, а "сєкєбів", тоб-то студентів, що остали в школі з одним професором, тільки п'ять.

ПЯТНУЙТЕ ПОЛЬСЬКИХ КАТІВ!

(Відповідь Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу до праїюуючих цілого світа.)

Товариші робітники і селяне! Виконавчому Комітету Комуністичного Інтернаціоналу незр приходилося звертати вашу увагу на злочини і наруги польської буржуазії над працюючими масами Польщі. Робітники і селяне Польки і Євреї, Українці і Білоруси, — всі відчувають той самий нахальний гнет і терор, який прикривають найбільш голосними фразами про демократію, республіку і конституцію.

За останні дні з Польщі наспівують вїсти про нове зміщення цього режиму терору.

В Домбровськїм басейні, де 60 тисяч гірників вийшли на страйк за затримання 8-годинного дня праці і для піддержки страйкуючих товаришів на Горішнім Шлеску, поліція стрїляла в безоружну толпу. Трох робітників убито, 37 — ранено, з них 7 смертельно, 200 страйкерів арештовано.

У Варшаві 27 дївчат і хлопців, робітників, студентів і жовнїрів, які висидїли 18 місяців в тюрмі до суду, засуджені за участь в Комуністичнім Союзі Молоді від 3 до 6 літ без зачислення того, що вони висидїли до суду. Комсомольські стрїлини засуд слївом "Інтернаціоналу".

В Кракові готується великий процес проти кількох десятк робітників і жовнїрів за участь в краківськїм повстанню в листопаді 1923 р. Обвинуваченням грозить смертна кара. Там-же в Кракові засуджено редактора селянської газети на 10 літ каторги за приналежність до Комуністичної Партії Польщі.

Такі самі засуди проголошуються майже кожний день у всіх містах Польщі над кожним робітником і селянином, який виступає на боротьбу проти капіталістичного визиску, проти класового і національного гнету польських панів і буржуїв. На білоруських і українських землях, захопленних Польщею, готуються нові злочини. Польща вводить там воєннопозеві суди і готує карні експедиції на взірєць царських генералів Міна, Думблзє, Казнакова.

Під теперішній час в польських тюрмах томються 4,000 політичних в'язнів. Там морять їх голодом, катують, заставляють сидіти разом з кримінальниками, не допускають до них ні газет, ні пакунків. За останні чотири тижні в польських тюрмах вибухло шість голодових страйків, в котрих взяли участь кількатор в'язнів.

Побиття арештованих і катування є щоденним явищем. У львівській тюрмі замучено на смерть підчас допиту жєнщину Бєсарбову. В білостоцькій тюрмі умерло за останні місяці 7 в'язнів в наслідок побиття підчас голодового страйку. Кожний день приносить нові вїсти про звірства поліції у відношення до працюючих Польщі, переважно до білоруських і українських селян.

Товариші!

Пятнуйте польських катів! Памятайте про те, що Польща разом з Румунією є опорою реакції на Сході, одною великою тюрмою для працюючих і для національних меншостей. Коли до ваших країн приїжджають представники польської демократичної республіки, щоб вилгошувати промови про цивїлізацію, демократію і Лігу Націй, дайте їм належну відповідь. Киньте їм в лице ваше прїзрїство і вашу ненависть.

Проч з катями і лицємірами! Честь і слава робітникам Кракова і Домброви! Честь і слава польському Комуністичному Союзові Молоді! Все можливу поміч вїзьям капіталу! Хай живе спільна визвольна боротьба польських, українських, білоруських, єврейських і німецьких робітників і селян під прапором Комуністичної Робітничої Партії Польщі!

Виконком Комінтерна.

3 ПОЗА МУРІВ ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХЕТСЬКИХ ВІЗНИЦЬ.

"Трибуна Роботнича" з 5-го числа доносить: Білостоцька в'язниця, що знаходиться в центрі західної Білоруси, замкнула в своїх мурах десятки робітників і селян. В цій в'язниці кримінальних, звільнення їх від робіт Г.Г.Д. Адміністрація розправилася строго з голодуючими.

Жертвою цієї голодовки впаде тов. Пантель, робітник з Бєрєзє Литовського і селянин Бондарчук. Крім цього в одитамі і злочинцями. Всякі протести в'язнів не знаходять послуху і їм лишилася одна зброя — голодовка. Голодовка стала однокім середнім методом боротьби, та вона потягає за собою щораз то більше жертв. На протязі останніх 9 місяців умерло в часі голодовок около 10 в'язнів. Незвичайно трагічний перебіг мала голодовка в липні місяці минулого року. Голодувало тоді біля 37 осіб, в цьому числі жінки, білоруські учительки і двох стариків. В'язні домагалися вилучення їх від робіт Г.Г.Д. Адміністрація розправилася строго з голодуючими.

Жертвою цієї голодовки впаде тов. Пантель, робітник з Бєрєзє Литовського і селянин Бондарчук. Крім цього в одитамі і злочинцями. Всякі протести в'язнів не знаходять послуху і їм лишилася одна зброя — голодовка. Голодовка стала однокім середнім методом боротьби, та вона потягає за собою щораз то більше жертв. На протязі останніх 9 місяців умерло в часі голодовок около 10 в'язнів. Незвичайно трагічний перебіг мала голодовка в липні місяці минулого року. Голодувало тоді біля 37 осіб, в цьому числі жінки, білоруські учительки і двох стариків. В'язні домагалися вилучення їх від робіт Г.Г.Д. Адміністрація розправилася строго з голодуючими.

КАРІЄРА ДРУГОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Перехід англійської Партії Праці на чолі з Мекдоналдом до влади в найбільш шкідливій капіталістичній державі західної Європи, є фактом величезного значення в сучасній міжнародній політиці. Не через те цей факт притягає до себе нашу політичну увагу, що ми покладали які-небудь надії на Мекдоналда й Партію Праці. Вся попередня історія II-го Інтернаціоналу завжди добре відома й занадто дорого коштує міжнародному пролетаріату, щоб ми могли мати які-небудь ілюзії відносно політики Мекдоналда. Але при всьому цьому самий факт передачі влади робітничій партії найбільш міцною, багатою й політично вихованою буржуазією Європи, свідчить про те, що об'єктивно взаємовідносини соціальних сил все більш складаються не на користь буржуазії й що вона мусть йти на охайніший політичний маневр для притягування своєї влади.

Перехід до влади Партії Праці в Англії свідчить про колючий зріст незадоволення серед англ. пролетаріату. Як в цих умовах політичної слабости буржуазії з одного боку й напором стихійного незадоволення працюючих мас з другого боку поведе себе ця робітничая партія? Чи стане вона, нехай проти своєї волі, рупором соціального незадоволення й соціального вимог пролетаріату, чи буде тонкою збробою в руках буржуазії? Ці питання будуть складатися розвиток подій в Англії? — Ці запитання були за останній період одним з найбільш актуальних і цікавих політичних моментів міжнародного життя. — І цілком правильно писав Т. Троцький, що об'єктивно перед англійською робітничою партією стояла повна можливість накреслити низку значних соціальних заходів, в разі одержання вотуму недовіри в парламенті з боку консервативів і лібералів роспугити парламент, призначити нові вибори й підняти широкую політичну боротьбу на виборах. В сучасних умовах цей маневр безумовно дав би перемогу на нових виборах Партії Праці й міг-би стати їхнім хідною точкою загострення боротьби в Англії за диктатуру пролетаріату. Така політична ситуація, як зараз в Англії, не рідко буває в розвитку революційної боротьби в міцних капіталістичних державах. Але для того, щоб такий політичний маневр був зроблений, потрібно з боку англійської Партії Праці бажання революційної боротьби, бажання боротьби з буржуазією.

Що кажуть нам факти? Партія Праці з переходом до влади визнала Радянський Союз й цим дала певний стимул для визнання нас цинними капіталістичними країнами. Не зробили цього вона не могла, бо під цим гаслом вона йшла до виборів. Але цим і кінчається її, так би мовити, робітничая політика. Як той холон, який падає в панн, намагається за всяку ціну всіх переконатися і всім довести, що він не гірше за панів, так само й робітничий уряд Мекдоналда з перших кроків своєї політики за всяку ціну намагався довести, що він не гірший за англійських імперіалїстів.

Які кардинальні питання стояли перед Мекдоналдом? 1) В відношенні до колонїальної політики англійського імперіалїзму. — З перших же кроків англійський робітничий уряд через Мекдоналда виступив за загрозу проти всякого революційного руху в колонїях, особливо проти індійських революціонерів. — Те питання, від якого залежить вся проблема англійської робітничої революції, питання про те, чи зможе й як зможе англійський пролетаріат стати на чолі революційного руху колонїй проти англійського імперіалїзму, Мекдоналдом було вирішено й виявлено в тому напрямку, що він безоговорочно продовжує політику англійських імперіалїстів в відношенні до колонїй, політику експлуатації, наїсїєства й боротьби.

2) В справі військового будівництва і військової кредитї. Англія має більш півтора мїл. безробітних, соціальної допомоги яким ганебно мізерна. З другого боку Мекдоналд був одним з тих представників II-го Інтернаціоналу, які вважали імперіалїстичну війну останньою війною, що дасть Європі мир, розбровення і скорочення військового будівництва. З перших же кроків свого існування англійський робітничий уряд виступив за підтримку програми старого буржуазного уряду при дальшому будуванні військової флотї й військової авїації. І лише в відношенні до будування Сінгапурської бази англійський робітничий уряд зробив де-яку поправку в програмі мїлітарного будівництва попередніх буржуазних кабїнетів. Більш того, те, що не робили-б отверто англійські буржуазні кабїнети, те, чого отверто не формулували-б Керзон і Баддїн, — перспективу отвертої боротьби з Францією за вплив на європейській континенті, — те зробив робітничий уряд і Мекдоналд.

3) Націоналізація залїзниць, шляхів, широкї соціальної загрози по боротьбі з безробіттям. — Ні одного конкретного кроку в цьому відношенні англійський робітничий уряд не зробив. Більш того, він не зафіксував перспектив програми своєї політики в цьому відношенні. Навпаки, він дав і продовжує давати всі гарантії капіталїстам в справі недоторканости їх приватної власности. Не дарма такі ватажки капіталїстичної Англії, як Лойд Джордж, Есквіт та ін. висловлювали певне задоволення політикою робітничого уряду.

Таким чином робітничий уряд за короткий час свого існування встиг підтримати й продовжити імперіалїстичну політику до колонїй, підтримати й продовжити програму військового будівництва англійського капіталїзму, виявити програму імперіалїстичної боротьби з Францією, заповнити англійський капіталїстів у недоторканости їх власности. Але він не встиг ще зробити ні одного кроку по визначенню й розгорненню плану соціальних реформ на користь пролетаріату.

Останні вїсти доповнюють картину політики англійського робітничого уряду. — Він одержав від короля Англії надзвичайні уповноваження й озброєну силу для боротьби проти економічного страйку лондонських робітників. Програму внутрішніх соціальних реформ на користь пролетаріату починається з одержання надзвичайних уповноважень від короля для військового розгрому пролетарського економічного страйку. Можна з певністю сказати, що ми підходимо до початку кінця англійського робітничого уряду. Навіть ті короткі телеграми, які ми маємо, кажуть про величезні хвилювання в широкїх робітничих колах в зв'язку з цим останнім фактом.

Англійська буржуазія маневрує прекрасно. Вона примусила англ. робітничу партію цілком повторити імперіалїстичну, колонїальну, міжнародно й військово програму. Тепер вона випускає робітничу партію проти пролетаріату з корупційськими уповноваженнями й озброєною силою в руках. Робітничая партія не зумїла й не скотїла стати на чолі стихійного піднесення пролетарського руху і не зумїла розгорнути за пролетарської трибуни програми соціальних заходів, не зумїла йти на роспуск парламенту, на нові вибори й на боротьбу в нових виборах. Англійська буржуазія зумїла використати робітничу партію й підставити її під удар широкого робітничого незадоволення.

Розрахунок англійської буржуазії ясний, — використати робітничу партію як грозовид проти пролетарського незадоволення, дискредитувати її в очах пролетаріату, направити її проти пролетаріату, внести в широкї кола пролетаріату політичну плутанину, заколот, не-

задоволення й розбрат. Після цього політичного маневру англійська буржуазія сподївається на майбутніх виборах знов мати міцну більшість в англійськїм парламенті. Нема сумніву, що більша частина цього діявольського маневру англійської буржуазії й в значній мірі вдасться.

Бритійська Партія Праці сама себе політично вбиває тим, як вона використовує своє перебування у влади. Робітничі маси від неї відвернуться безумовно. Але куди вони підуть? Ї всі підстави вважати, що після цього політичного досвіду англійський пролетаріат піде не до політичного абсентеїзму, не до частковїх дрібних буржуазних партій, а піде до організації навкруті комуністичної партії. Завоювати більшість революційного робітництва Англії й повести його не до гнилого робітничого парламентського уряду, а до диктатури пролетаріату — ось завдання, яке зараз з особливою силою постане перед англійською робітничою партією.

Гр. Гринько.

ТЕРОР В БЕСАРАБІ І БУКОВИНІ.

До Винниці прибула нова група України з Румунії. Біженці — селяні й робітники Буковини й Бєсарабї оповідають, що підчас радянсько-румунських переговорів румунська сигуранца надзвичайно збільшила терор в Бєсарабї й Буковині, де переведено кілька тисяч арештів. За ці дні в Бєсарабї було ув'язнено понад 500 душ, яких обвинувачують в змові проти румунської влади з метою викремити Бєсарабію від Румунії. Заарештованих обвинувачують також в шпигунстві на користь У.С.Р.Р. До в'язниці окремо в Хотїні привезли 400 заарештованих Українців. Їх обвинувачують в намірі приєднати Бєсарабію на федеративних підвалинах до У.С.Р.Р. Між заарештованими є посли Богачек і Чербан, яких населення Бєсарабї обрало делегатами, щоб клопотатися перед румунським парламентом в справі припинення білого терору і пом'якшення окупаційного режиму. Богачекови і Чербанови загрожує смертна кара. В місті Хотїні не припиняються масові арешти селян та робітничої молоді і відбуваються повсякчасні розстріли заарештованих, немов-би то за намагання втікти.

Повідомляють про значний упадок румунської валюти і про збільшення дорожнєви в Румунії. Упадок валюти викликає загальний нервовий настрій Румунії в зв'язку з російсько-румунськими переговорами а також в зв'язку з боротьбою, що відбувається поміж теперішнім урядом і всіма громадськими угрупованнями.

В РУМУНІЇ ВЕЛИКА РАДІСТЬ.

"Тромандський Голос", що виходить у Львові, в рубриці "Зі світа", подає таку новинку: В минулім тижні з Радянської України перейшов через Дністер до Бєсарабї відділ з 80 людей і хотів наполохати румунські війська. Але це тому відділові не вдалося, бо румунські війська не дурні і зміють по світі не тільки поволі ходити. Румунї так епіцилися, що з неувати постріляли своїх товаришів. І то щасливо трапилося, бо потім можна було в світі писати, що в бою було трох ранених Румунів. Відділ спокійно перейшов знову через Дністер до дому, а коли Румунї по тижневі прийшли над беріг, дуже жалували, що не могли боротися з нападниками. Хоробрий це народ ті Румунї!! Можна лишень подумати, як скоро вони "авіювали" Бєсарабї. Всехлопали дуже хвалить собі Румунів.

ХТО НЕ МАЄ ЩЕ ДВОХ ОСТАННІХ ЧИСЕЛ ЦЬКОГО ЖУРНАЛУ "РОБІТНИЦІ", НЕХАЙ ЗАМОВИТЬ СОБІ. ВЕЛИКЕ ПЕРШОМАЙСЬКЕ ЧИСЛО, НА БІЛОМУ ПАПЕРІ, ЗА ДУЖЕ ШКАНУВАНІЙ МАТЕРІАЛОМ. ЗАМОВЛЯЙТЕ, ДОКИ ЩЕ НЕ РОЗІЙШЛИСЯ ЧИСЛА ШИРІЙ ІХ В МАЙСЬКІЙ КАМПАНІЇ